74ste Jaargang — Nr 43

Zaterdag 27 October 1928

DE POSTRIJDER

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 1.00
Tusschen Allerlei- en Provincienieuws fr. 2.00
Vonnissen en Doodsberichten . fr. 3.00
KLEINE AANKONDIGINGEN :
Van 1 tot 4 regels . . . . fr. 2.50
Elke regel meer . . . . . fr. 0.50
Voor meer dan één inlassching, prijs volgens akkoord.
Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor Donderdagmiddag.

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREEL EN REDACTIE:
Drukkerij COLLÉE
Naaml. Maatschappij
TONGEREN.
Postcheksrekening nummer 84855.
Telefoon 12.
Abonnementsprijs : fr. 12.50 per jaar, vooraf betaalbaar.
30 centimen het nummer.
Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

Huis C. VELGHE & Co
80-82, Maestrichterstraat,
Tongeren.
DE BESTE STOFFEN.
DE BESTE KLEEDEREN.

BIJ HET FEEST VAN CHRISTUS KONING.

Onze moderne wereld is ontredderd ! Wie twijfelt er nog aan ?

Wat al stemmen gaan er tegenwoordig niet zelfs bij andersdenkenden om te klagen over de steeds toenemende losbandigheid en zedeloosheid ?

Maar, moet ons dat verwonderen ?

Zedelooze, schunnige bladen en schriften waarin de ontucht wordt aangeleerd ; slechte herbergen en danskalen, waar de dierlijke driften worden opgehitst ; theaters en slechte cinemas waar zedelijke grootheid en huwelijkstrouw worden bezwadderd, bederven alom, dag in dag uit de jeugd ; vooral de arbeidsjeugd ; een schandelijke mode neemt zelfs bij de welopgevoede christelijke menschen alle gevoel, alle notie van eerbaarheid en zedigheid weg ; een helsche propaganda ondermijnt de grondslag van het christelijk huisgezin, verdroogt de bronnen van het leven en aarzelt niet kindermoord te verontschuldigen, ja zelfs op te hemelen, om geen lasten meer te moeten dragen en vrijer te kunnen genieten. Ja, het zedelijk peil is geweldig aan het zakken. De ontelbare liefde dramas en dramas der ontucht : de moorden en zelfmoorden waar de dagbladen iederen dag vol van staan ; de schrikwekkende statistieken over kindermoord op groote schaal in het walenland en in onze groote steden, dat alles en nog meer bewijst het ten overvloede ; en dan hebt ge daar nog de ondermijning van den geest van eerbied voor het gezag ; de ouders klagen over hun kinderen dat ze niet meer kunnen gehoorzamen ; de werkgevers over hun werkvolk dat ze overal willen meester zijn ; burgerlijk en wereldlijk gezag wordt maar al te dikwijls niet meer erkend. En dan hebt ge daar nog de strijd onder de verschillende standen ; de geest van onrust en opstand die heerscht in de arbeiders middens waar het socialisme hoogtij viert. Ook op sociaal gebied is het een groote ontreddering. En op internationaal-staatkundig gebied ! Spijts Volkenbond en allerhande vredesconferenties ; spijts de bemoeiingen van hooggeroemde staatslieden, is men er nog ver van af, echte vrede en den geest van broederlijkheid onder de volkeren te hebben hersteld.

Maar van waar al die droeve toestanden ? Van waar die ontreddering in het privaat persoonlijk leven van zoo velen, die ontreddering op sociaal en internationaal staatkundig gebied. Is het niet omdat men Christus : den Gods-Mensch miskent ? Is het niet omdat de wereld zich wellicht meer dan ooit verzet tegen zijne heerschappij ? Nolomus hunc regnare super nos ! Wij willen niet dat Hij, de Christus, over ons heersche ! Wij willen zijn koningschap niet erkennen ! Weg moet Hij ! Weg uit het leven der enkelingen ; weg uit de scholen ; weg uit het familieleven ; weg uit gansch het openbaar leven ; weg uit volkenbond en vredesconferenties ! Zoo denken velen en zoo handelen ze ! en de gevolgen blijven dan ook niet uit ! Want bij het licht van de huidige wereldgeschiedenis, begrijpt men zoo goed de waarheid dier antifonen uit het kerkelijk officie van vandaag :

« Vergaan zullen de volkeren, de koningrijken die U niet willen dienen. Christus de Heer, onze Koning, Hij alleen zal ons redden. Ik heb U aangesteld tot het licht der volkeren, opdat Gij hun redding zoudt zijn ».

WAAR GAAN WE NAARTOE ?

Is er dan geen hoop meer ? Toch wel, want Gods Liefde en Gods Barmhartigheid hebben hun laatste woord niet gezegd. Bewonderen moeten we meer dan ooit de werking en de leiding der Goddelijke Voorzienigheid zooals ze zich zienderoogen openbaart en opdringt op onze dagen.

Want door zijn wereldbrief « Quas Primas », waarbij Hij het feest van Christus-Koning heeft ingesteld, heeft Z. H. de Paus Pius XI bewezen dat Hij meer doorzicht heeft in de nooden onzer huidige maatschappij, dan al die beroemde staatsmannen die meenen de wereld te kunnen redden buiten Christus om. Hij heeft getoond waar de redding ligt : Christus Heerschappij moet worden hersteld over het oude christelijke Europa.

« Oportet Illum regnare ! » Hij moet heerschen als Koning : dat moet de leuze, het ordewoord wezen van alle katholieken !

Hij moet heerschen ! Hij de God-Mensch, want zonder Hem gaat de wereld reddeloos verloren. Hij moet heerschen, omdat Hij alleen met Zijn leering over rechtvaardigheid en naastenliefde verzoening kan brengen onder de verschillende standen, onder de volkeren.

Hij moet heerschen in ons privaat leven, over ons verstand dat zich onderwerpt aan Zijn leering over christelijk leven, over de noodzakelijkheid van gebed en veelvuldig gebruik der H. Sacramenten ; over ons harten die zich onderwerpen aan de eischen die Hij stelt op gebied van kuischheid en huwelijksleven.

Hij moet heerschen in onze scholen ; in de zielen onzer kinderen door christelijker opvoeding ; door de veelvuldige communie vooral. Hij moet heerschen in onze huisgezinnen, opdat men er de wetten van het christelijke huwelijk in eere houde, wat de wereld er ook moge op na houden. Hij moet heerschen in onze vereenigingen : boerengilden ; syndikaten — in onze bladen en tijdschriften — in gansch ons openbaar leven, opdat de ware geest van christene naastenliefde en broederlijkheid meer en meer heersche onder de menschen. Hij moet heerschen in onze wetgeving en op de internationale bijeenkomsten, opdat de zoo lang gedroomde, en door zoo velen verwachte wereldvrede toch eindelijk eens werkelijkheid worde. Mochten alle katholieken daar vandaag eens over nadenken.

Ook de toekomst van ons katholiek Belzie staat op het spel. Men denke maar b. v., aan de gevaren die ons vrij katholiek onderwijs bedreigen.

Zeker veel wordt er gedaan om ons volk christelijk en zedelijk gezond te behouden. De macht van den Boerenbond, de bloei onzer christene arbeidersorganisaties en de heerlijke beloften van de Kajottersbeweging — onder de arbeidersjeugd — de groeiende invloed van den Landsbond der christene Middenstanders en van de christene Werkgevers ; met een woord — de geleidelijke ontwikkeling van de Christene Democratie — laten veel verhopen voor de toekomst.

Maar laten we toch nooit uit het hoofd en oog verliezen wat ons vandaag zoo welsprekend wordt herinnerd : Dat Christus-Koning de ziel moet blijven van gansch die heerlijke werking.

Zijn leering ; zijn geest moet alles meer en meer doordringen ; gansch ons persoonlijk leven ; gansch het leven van ons volk in al zijn uitingen. Dit is en blijft voor ons katholieken hoofdzaak.

Ten andere dan eens zullen de onverschilligen — de buitenstaanders — de ongeloovigen begrijpen en inzien dat alleen de christelijke levensopvatting — het erkennen en beleven van Christus leering — de wereld kan en zal redden.

Ieder katholiek begrijpe dan zijn verantwoordelijkheid, zijn plicht, opdat zoo spoedig mogelijk invervulling moge gaan de groote levensdroom van Paus Pius XI «Pax Christi in regno Christi» : De wereldvrede op alle gebied, door den terugkeer tot Christus — door den terugkeer tot Zijne leer en Zijn wet van liefde en rechtvaardigheid, — door het erkenen van de onvergankelijke rechten van zijn Koningschap.

ROODE LEIDERS!

Er is waarlijk reden om medelijden te hebben met de arbeiders, die zich laten inlijven in de socialistische rangen. Velen onder hen zijn brave menschen die rechtzinnig meenen dat zij goed deden met over te gaan tot de rooden. Zij zijn echter deerlijk bedrogen geworden door de socialistische leiders, die niet het welzijn van de massa bewogen, maar die er alleen op uit zijn door de stemmen van hunne aanhangers politieke mandaten te bekleeden benevens de vette posten die zij reeds bekleeden in de roode nijverheids- en handelsondernemingen.

Voor die socialistische meeners kan men niets anders over hebben dan afkeer en verontwaardiging. Die kerels zijn effenaf uitbuiter van den werkman, die hunne taktiek verdoezelen door zoetgezoete woorden en door beloften welke zij nooit nakomen.

De roode menners hebben er een handje van anderen te beschuldigen om zichzelf te doen voorkomen als redders van den arbeiderstand. Aan de tegenstrevers — die honderdduizend maal beter zijn en rechtzinniger dan zij zelf — verwijten de rooie uitbuiters dat zij de schuld dragen van al de ellenden uit het leven van den werkersstand. Zij hitsen de arbeiders op met hen voor te liegen dat de katholieken niets willen doen in hun voordeel. Wel wachten die fabrisieurs zich te zeggen hoeveel goeds de katholieken tot stand brachten voor de werkende klas. Ze verhelen dat alles door hen zelf verwezenlijkt werd en, ongelooflijk, worden zij geloofd door de massa, die niet zien wil, omdat zij bestendig geleid wordt als een blind paard en gedurig moet bukken onder de zoogezegde tucht die heel eenvoudig een looden biel is.

Het is nochtans zoo klaar als iets klaar kan zijn dat de roode leiders, wanneer er iets voorgesteld wordt dat de werkende klas moet ten goede komen, zich niet schamen die heilmiddelen te bestrijden, omdat ze dan telkens voelen dat ze een deel hunner aanhangers zouden kunnen verliezen.

Bij de rooden wordt nog altijd de leus van Bebel in praktijk gesteld : « Men moet de wonden van het volk openhouden en ze maar laten bloeden ».

We hebben het nog maar pas kunnen waarnemen toen de heer Heyman, onze katholieke minister van Nijverheid Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg, in de Kamer een tweede leening van 200 millioen deed stemmen voor den bouw van nieuwe goedkoope woningen. Twee socialisten die het woord namen voor de roode kamergroep bestreden het voorstel uit alle kracht — wat niet belette dat het gestemd werd. De twee rooden toonden eens tegenover heel het land, hoever hunne zoo hoog geroemde liefde voor den arbeidersstand gaat. Wij halen hier hunne gezegden aan, ze zijn goed om op te spelden om nooit vergeten te worden :

Gezel Bondant bekampte het voorstel « omdat het voor doel heeft de arbeiders te doen opklimmen tot eigenaars ». De socialisten, zoo voegde de roode werkersvriend erbij, geven de voorkeur aan den bouw van groote huizenblokken, waar de arbeiders dan te zamen kunnen wonen mits betaling van een huurprijs. Dus, arbeiders een eigen woning moogt ge niet hebben ; ge moet opeen getast worden in « kazernen » zonder vooruitzicht ooit uw steen te kunnen bezitten.

Gezel Melckmans, ook een die op den rug van den arbeider omhoog klom, opperde dat het is dat de landelijke bevolking zou kunnen genieten van de premies. De roode mee zal daarom niet nalaten bij de eerste wetgevende kiezing op den buiten te gaan huichelen dat de socialisten de beste vrienden zijn van de kleine landbouwers.

Iedereel het zijn fameuze vrienden van werkman en kleine boer, die roode protestanten. Arbeiders en kleine landbouwer mogen geen eigenaars worden van een huisje, hoe nederig het ook weze. De groote roode mannen die in paleizen huizen, gunnen nog zelfs den proletarier met de weelde van een hutje ! Is het klaar dat die roode heeren huichelaars zijn die in de politiek niets anders zien dan eigenbelang.

Hoe is het toch mogelijk dat er nog menschen gevonden worden die zich door zulke verfoeilijke kerels laten misleiden ? Als de katholieke propagandisten eens begonnen met de roode huichelaars overal openlijk aan de kaak te stellen, dan alleen reeds lag er voor hen een reusachtig arbeidsveld open.

BUITENLAND

AMERIKA.

Het monster William Hickman. — TERECHTSTELLING. — De moordenaar William Hickman, ter dood veroordeeld om te Los Angeles een 12 jarig meisje van kant gemaakt te hebben, werd Vrijdag terecht gesteld te San Quentin in Californie.

De moord waaraan 't monster zich schuldig had gemaakt, deed een kreet van afgrijzen opgaan over heel de wereld. Het meisje was ontvoerd en opgesloten ; 't kind schreef aan vader dat hij zich zou haasten het losgeld te betalen, zoo niet zou het gedood worden. De arme vader reed per auto met het geld naar een aangewezen plaats. Hij gaf het geld en men gaf hem zijn slapende kind, gewikkeld in een sjawl om het tegen de koude te beschutten. Seffens vluchtte de kinderroover en de vader hield het lijk van zijn dochtertje in de armen. Het meisje was de handen afgekapt en verworgd bij middel van een ijzerdraad !

De policie ging op zoek naar den laffen dader. De ellendeling werd gevat toen hij de grens ging oversteken en meende, dat hij niets meer te vreezen had. De drijfveer der monsterachtige misdaad was de wraak. Hickman bediende bij den vader van het slachtoffer, was er afgedankt geweest. Zijn aanhouding werd met voldoening vernomen in heel Amerika ; nu hij loon naar werken heeft ontvangen, werd nog een zucht van verlichting geloosd.

PORTUGAL.

Nationale toewijding aan het H. Hart. — Het Portugeesche episcopaat heeft in zijn laatste bijeenkomst besloten op algemeen verlangen alle bisdommen en parochies van Portugal en met hen geheel Portugal als natie op het aanstaande hoogfeest van Christus' Koningschap (den laatsten zondag van October) aan het Allerheiligste Hart van Jezus toe te wijden, als nationaal eerstel en als eerbiedige opdracht aan de Goddelijke waarheid van Onzen Heer.

Deze toewijding zal worden voorafgegaan door een plechtig triduum van gebeden met uitstelling van het Allerheiligste.

Een herderlijken brief van het episcopaat over deze plechtige acte zal onder de H. Mis in alle kerken worden voorgelezen, terwijl de acte van toewijding door de bisschoppen op den bisschoppelijken zetel en door de pastoors in hun onderscheidelijke parochies voor het Allerheiligste tijdens het lof zal worden gezegd.

ENGELAND.

Vertooningen met wilde dieren. — Voor een paar dagen had er te Blackpool, eene vertooning met wilde dieren plaats.

Tien leeuwen, twee tijgers en acht beren werden in de arena geleid. Tengevolge eener nog onbekende oorzaak wierpen deze dieren zich op elkander en leverden een wreed gevecht.

Slechts dank aan de tusschenkomst van den dierentemmer en van het personeel van den cirkus konden grootere onheilen voorkomen worden.

Wanneer zullen de verantwoordelijke overheden de nuttelooze, gevaarlijke en weinig zedelijke vertooningen met wilde dieren gaan verbieden of zullen er eerst ongelukken moeten gebeuren ?

Als het kalf verdronken is, vult men gewoonlijk den put !

Een hachelijk avontuur. — IN DE LUCHT HET BEWUSTZIJN VERLOREN. — Een Engelsche legervlieger, wiens naam om dienstredenen niet wordt genoemd, heeft een levensgevaarlijk avontuur meegemaakt.

Hij beproefde een nieuw, geheel metalen toestel, toen hij, hoog in de lucht, opeens duizelig werd en 't bewustzijn verloor. Het vliegtuig dook met den neus naar de aarde, en wel met een vaart, die steeds grooter werd, tot het toestel de geweldige snelheid had bereikt van 480 kilometers per uur. Nadat hij aldus 5000 meters gevallen was, herkreeg de vlieger zijn zinnen en bracht bijna werktuigelijk zijn machien in horizontale positie terug. Hij herinnerde zich absoluut niet wat er gebeurd was, maar daar hij zich weer normaal voelde, bleef hij met zijn proefvlucht voortgaan en daalde pas na eenigen tijd.

Toen zijn automatisch-werkende hoogtemeter werd nagekeken, bleek wat men van den grond af had waargenomen, precies geregistreerd. De naald van het toestel vertoonde een bijna loodrechte daling over een afstand, overeenstemmend met een val van vijf duizend meters.

POLEN.

De Godsdiensthaters. — KRUIS- EN HEILIGENBEELDEN VERNIELD. — Uit de zalen van de veeartsenijkundige hoogeschool te Warschau waren dezer dagen plotseling alle kruisbeelden verdwenen. Een ongeloovig professor had op eigen houtje de beelden weggenomen. Voor de overige professoren was dit een aanleiding om heftig te protesteeren.

In den laatsten tijd kwamen er herhaaldelijk anti-katholieke hatelijkheden tot uiting in Polen. Zoo heeft bijvoorbeeld een Jood Hilman uit Loda geprotesteerd tegen een aanbrengen van een kruis in het kindersanatorium van Tuszynki. Enkele dagen geleden heeft men 's nachts alle crucifixen en heiligenbeelden, ongeveer 300 in getal, op den weg tusschen Zolkiew en Dzibulki, vernield of beschadigd. De heiligschenners hadden de steenen beelden met hamers stuk geslagen en de houten kruisen van hun voetstuk gerukt.

SPANJE.

Nieuwe uitvinding op krijgsgebied. — HET KANON DER TOEKOMST. — Twee kapiteins der Spaansche artillerie, José Moreno en Juan del Castillo, hebben een nieuw kanon uitgevonden. Het projectiel wordt op geheel zijn baan als begeleid door een gaszuil van zeer hooge expansieve kracht.

Het vraagstuk van den dooden hoek is daardoor opgelost. Het projectiel is een soort lucht-torpedo geworden waardoor het mogelijk is het loodrecht te laten neervallen.

De belegeringsmethode van moderne vestingen en versterkte posities is daarmee in een geheel nieuw stadium getreden.

Door deze uivinding zal het ook mogelijk zijn om vliegmachines met kanonnen uit te rusten.

De uitvinding van deze beide officieren brengt een geheelen ommekeer teweeg in de gevechtsmethoden van een toekomstigen oorlog.

De Spaansche regeering houdt zich reeds bezig met de practische toepassing van deze geweldige uitvinding.

ZWEDEN.

Ministerieele verstrooidheid. — IN PLAATS VAN HET RIDDERKRUIS EEN VEILIGHEIDSSCHEERMES... — De Zweedsche minister van buitenlandsche zaken, Loefgren, moest een dezer dagen de inwijding van een nieuw administratiegebouw voorzitten. Hij had op dat oogenblik veel andere dingen aan zijn hoofd, en graag zou hij zich aan het karweitje hebben onttrokken, het geen echter onmogelijk bleek. Dus maakte hij zich uit zijn ander werk los om de feestelijkheid te gaan bijwonen. Natuurlijk moest de hoogwaardigheidsbekleeder ook deelnemen aan den feestmaaltijd, tijdens het diner moest hij zijn rede uitspreken en daarbij den architect een étui overhandigen met het ridderkruis van de Wasa-orde.

Zoo geschiedde. De minister sprak zijn rede uit en overhandigde den bouwmeester een keurig étui. Die deed het open, keek er in, en sloot het toen onmiddellijk weer.

Spoedig daarna verontschuldigde de mi-

MENGELWERK van « DE POSTRIJDER ».

— 3 —

GELOOF EN LIEFDE

Geschiedkundige Ridderroman

UIT DEN EERSTEN KRUISTOCHT.

De nacht had een rouwfloers over het aardrijk gespreid. Geen enkel starretje pinkte aan den hemeltrans, geen steek ver zag men voor de oogen, dan wanneer de maan een oogenblik het uitspansel met een mistieke klaarte verlichtte. Een snijdende wind floot door de hoogstammige linden, speelde in het riet der vestingen, suisde in de breede kruinen der populieren... deed, op het slagveld, het bloed van Christus en Turk stollen.

Wakers en krijgers rusten in de armen van den slaap.

Hadde de minst onbezonnen soldaat der legerbende getuige moeten zijn van hetgene in de slaapplaats van ridder Theobald geschiedde, voorwaar zou hij onverwijld de wapens gevat en een snood schelmstuk, eene betreurlijke ramp voorkomen hebben.

In de tent staat een sterk gebouwd man. De uitrustingen vooral de witblauw gestreepte tulband voor hoofddeksel kenmerken in hem het Turksche ras. In de hand houdt hij een glinsterenden dolk. Met duivelsche tronie oogt hij naar de bedstede, waarop de edelman, de leden uitgestrekt, ligt.

De mahomedaan krult de dikke gespletene lippen tot een zegepralenden grijns en grinnikt ;

— Hij slaapt, de aanvoerder der gehate Christenen ; hij slaapt om nimmermeer te ontwaken... Hij zal boeten voor den smaad mijne medebroeders aangedaan, zijn dood zal den bloedigen hoon uitwisschen onzen stam toegebracht... ! Welke geheime vrees bevangt mijn gemoed ?... Moest hij....

Behoudzaam blikt hij rond, beloert zijne prooi, vat den slaper bij de keel en ploft hem het staal tot de kling in de borst.

Een snijdende schreeuw weergalmt door de doodsche stilte. De ridder, als door eene geheimzinnige veer bewogen, sprong op, de mond is krampachtig gesloten, het gelaat afschuwelijk misvormd, de haren rijzen te berge.

— Hulp !... Hulp !... zieltoogde hij : God...

Stervend zinkt hij op het bed.

Alsof een ratelende donderslag de gansche keurbende uit hare roes had wakker geschud, zoo was elk te been en bestormde in de grootste ontsteltenis de legertent... Een lijk trof hun aller blikken. En, in den diepsten hoek, stond nog, de armen op de borst gekruist, de laffe moorder, zijn slachtoffer met voldoening aan te staren.

— Wraak ! Wraak ! zwoeren de ontzette kruisvaarders. De Turk werd aangegrepen, ten gronde gesleurd.

Wilfried bevond zich tusschen de verbolgen medegezellen. Uitzinnig van woede rukte hij den vijand van den grond op, evenals een loeiende stier, brullende :

— Wraak ! Men doode den lafaard !

— Ter dood ! herhaalden honderden stemmen en tien dolken beplantten de borst des Mahomedaans en doorboorden hem het hart. Sprakeloos stortte hij, met eene hevige stuiptrekking, neer.

Was des krijgsvolks wraak thans gekoeld ? de dood huns aanvoerders genoeg gewroken ? Neen. Allen beseften maar al te wel, wat slechts het leven eens ellendeling opwoog tegen dit van Theobald. Nu volgden de hartverscheurende jammerklachten, de bitterste tranen, tranen van diepen rouw, van innige smart. Meer en meer rees hun de uitgestrektheid van het verlies voor den geest ; wie toch zou den dapperen krijgsman, den wijzen raadsman, hun aller vader, in kennis en ondervindingsrijpheid evenaren ? wie hem in al zijne edele gaven overtroffen ? Kortom, wie zou hem in 't vervolg 't rechte spoor aantoonen, dat hen voor Jeruzalem's muren brengen moest ?...

— Makkers ! kreet Wilfried onder de algemeene verslagenheid : Wat baten thans gekerm en gezucht .... Ik smeek u : Staakt dit tranen plengen, stelpt uwe smart.

— Zweren we, bij de nog warme lijken van vriend en vijand, 't werk der wraak te voltrekken ! O, soldaten van Christus, die wraak zal zoet, genotvol voor ons, schrikkelijk en zonder genade voor den vijand zijn. Zonder genade ! Dat ras van sluipmoordenaars zal den klauw voelen des christenen strijders, die zich nooit tergen liet !

— dat zweren wij, dreunde het : Liever sterven dan het hoofd te bukken onder de vernedering, dan te buigen onder de schande, ons aangedaan !

— Als een wespennest, vervolgde de jonker, in de richting der stad wijzende : zullen wij de sterkte den vlammen prijs geven. Geen steen blijve er op elkaar, geen spoor toone ons de plaats, waar zij eens hare bonken in den grond sloeg !...

— Hoezee ! Hoezee ! zongen ontelbare mannenstemmen.

Zooals Wilfried daar stond, was hij het ware evenbeeld van den oorlogsgod ! Liefelijk speelde de wind in de lange haarlokken en deed ze, in zachte golfjes, heen en weer wiegelen ; rijzig kwam zijne welgevormde gestalte uit het krijgsuniform ; hoe verheven glansde hem het hoofd op de schouders, betwolk hem onder allen, bij den eersten oogslag onderscheidde !

In overwegingen verdiept sloeg hij den weg naar zijne legertent in.

Aan den rechterkant van het kamp kwamen de soldaten in groepen te zamen. Hun onderling wantrouwend gesprek, die wezens bewolkt met een waas van diepen ernst, dit zonderling vuur in het oog, alles voorspelde iets van het grootste gewicht. Wilfried vermoedde geenzins het doelwit zijner gezellen, want aan zijne rustsstede gekomen, viel hij op de knieën, de handen in diepen godsvrucht samengevouwen ; den blik ten hemel stortte hij eene vurige bede :

— Almachtige Heer, God der Heirscharen, geloofd en gebenedijd voor uwe heilige Voorzienigheid, die hare beschermende hand over mij, uwen onwaardigen dienaar, uitgestrekt houdt ! Schenk mij hoop en sterkte in 't voortzetten van den strijd voor Waarheid en Recht, strijd tegen den vijand der Heilige Zaak gericht. Behoud en troost mijne geliefde ouders, Maria, mijne aartsvriendin... Stort eene sprankel van licht in den nacht van duisternis en dwaling, waarin haar vader, de zoo machtige als godvergeten Hoel, uwen heiligen Eeredienst bekampt, dat zijne reine dochter, tot werktuig strekke om zijnen overmoed, zijnen onwettigen wrok te dempen..... Gun mij de genade, dat allen, in vrede vereenigd, in een en hetzelfde heil versmolten, Uwe goedheid prijzen, zegenen !...

Ridders en lijfwachten verrasten hem in deze uitstorting des harten. Met vlottend gedrang verschenen zij voor hem en juichten ;

— Heil ! Heil den overste !

Dit deed hem sidderen. Hij verbleekte.. Alles rees hem klaar voor den geest : die geheimvolle handelwijze, hem straks onbegrijpbaar ; die sombere blikken en gefronste voorhoofden. Hij had begrepen : hem wilden zij als aanleider der christene bende !

— Beminde Broeders stamelde hij : hoe zal ik u vergelden voor zooveel liefde en genegenheid ?...

Afkeurend gemompel stoorde zijne rede.

— Makkers, hernam de spreker, mismoedig het hoofd schuddende : gij waant mij sterker, moediger dan ik ben. Ik ben zoo jong, zoo onervaren. Niets gunt mij het recht op de minste onderscheiding aanspraak te maken.

— Gij zijt edel ! De dapperste der dappersten onder ons, sprak een bejaard man.

En, op een toon, die weerstand noch tegenspraak duldde, schreeuwden edelen en onedelen :

— Heil den aanvoerder !

— Gij eischt het !... Gij dwingt mij !... Mijn God... Welaan, het moet : ik stem toe ! Voor Christus en zijn H. Graf.

— Beveel, beveel !

Dan stond Wilfried recht en, krachtvol, meesleepend en veroverend, rolde zijne stem over de mannenzee :

— Vrienden ! het uur der wederwraak is geslagen ! Welhoe, men komt al wat u op aarde het dierbaarst was, uit ons midden te rukken : hem, dien wij beminden als het licht onzer oogen, de ridder, voor wie allen van u hun leven veil hadden ! Snood en verraderlijk werd hij de eeuwigheid ingezweept ! Zal die gruwel langer zijne wettige straf verbeiden ? Nimmer ! Bij het H. Graf onzes Heeren ! wij zijn geen lafaards ! Ah ! beef, trotsche vesting, die zoo menige eeuw uw kantig bolwerk, als de kroon eens wereldveroveraars, in het zwerk verheft ! Haast ligt al uwe macht, geknakt als een strooihalm, aan onze voeten ; uwe pracht vergruisd in puinhoopen ; uwe paleizen, wat zeg ik ? uw volk zelf in den niet teruggestort ; uwe drommen verpletterd in een onafzienbaren bloedplas !... Wij tarten alles ! Beef ! Uw einde naakt : de dood is daar !

Vrienden ! Welken onbeschrijfelijken indruk brachten die woorden niet teweeg op lijfknechten en laten, bij de karavaan aangesloten ! Hun zwol de boezem van vrijheidszucht en blijde fierheid ; hunne oogen flikkeren, wierpen gensters af van trouwe dankbaarheid en verknochtheid. Allen trokken, in vervoering, het zwaard uit de scheede ; pijlbussen rammelden, boogpezen snorkten, bijlen en dolken knetterden tegen elkaar. Een oorverdoovende zegekreet barstte los, door den echo viervoudig herhaald. Ongemeene bedrijvigheid heerschte op het veld. Iedereen maakte zich slagvaardig. Groote houtvuren werden aangelegd, waarover men koperen ketels hing, die gevuld waren met olie en pek. Van deze smookachtige vochten werden toortsen vervaardigd, welke, eens aangestoken, in de handen der soldaten het wapen zouden vervangen.

Wanneer alles in gereedheid was, gaf Wilfried het sein tot den optocht. De fakkels werden gegrepen en bij het vuur gebracht. Daarna bewoog zich het leger en toog stadwaarts. 't Scheen een kruipende voorslang, betooverend om aanzien, ijselijk bij het herdenken wien die ontelbare vlammen voorbestemd waren.

Schrikkelijk was het schouwspel, dat volgde. Geene menschelijke kracht scheen de woeste vaart der soldaten te kunnen tegenhouden. Door hun getier en geschreeuw waren de inwoners spoedig gewekt en spanden zij alle pogingen in om het dreigende gevaar te ontkomen, hun leven te redden.

(Wordt vervolgd).